

Pripombe na predlog PURES: evidenca vladnega akta 2021-2550-0032

V ZIEI www.ziei.si smo zbrali pripombe naših članov, neodvisnih strokovnjakov za izdelavo energetskih izkaznic stavb.

Splošne pripombe:

- v juliju 2021 je izšel Predlog DIREKTIVA EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o energijski učinkovitosti (prenovitev) COM/2021/558, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/SL/TXT/?uri=CELEX%3A52021PC0558&qid=1631608683540> kot končno besedilo, ki spreminja direktive, navedene v 1. členu predloga Puresa - Direktivo 31/2010/EU, Direktivo 2018/844/EU, Direktivo 2012/27/EU.
Ali so vse te morebitne spremembe že upoštevane v predlogu Puresa oz. kako bodo? Zakaj ni citiran tudi ta predlog?
- Kako je predlog PURES usklajen z usmeritvijo »Fit to 55«?
- Vse citirane tehnične standarde je treba prevzeti kot smernice ali kot dodatek smernici, v slovenskem jeziku. Na ta način bodo dostopni vsem, ki jih potrebujejo pri svojem delu. Brezplačno in v uradnem jeziku. Sedaj prihaja do različnih tolmačenj fines, ki so objavljene zgolj v tujih jezikih, kar vodi do sporov in do potreb po pravniškem tolmačenju pomena predpisov. Zadeve se definirajo preveč ohlapno in puščajo interpretaciji, kar ni pravilno (npr. kot je že spodaj napisano »v objektih, v katerih se zadržujejo ljudje« - zakaj se tukaj ne uporabi standardna klasifikacija in napiše točno kateri objekti?)
- Sklicevanje na tehnične standarde ni primerno zaradi več razlogov:
 - Standardi so plačljivi, posledično če želiš razumet pravilnik, moraš plačat – to ni sprejemljivo (mogoče tudi proti ustavno).
 - Nekateri standardi so precej obsežni, to kar je relevantno za nek pravilnik pa je velikokrat le kakšen odstavek ali člen iz standarda.
 - Zgodi se da pravilniki zahtevajo nekaj, standardi pa kaj drugega (predvsem če se vmes spremenijo) in so si kontradiktorni med seboj in zopet si prepuščen interpretaciji. Konkretno, pristojno ministrstvo že vrsto let ne odpravi zmede okoli standarda z obvezno uporabo SIST DIN 1946-6, zaradi tega imamo prezračevanje stavb kot v kameni dobi. Zato je treba standarde z obvezno uporabo sprejeti kot smernice ali kot dopolnilo smernici, v slovenskem jeziku, brezplačno dostopne. Drugače bodo na voljo le izbrancem.

- Izdelovalci pravilnika bi morali sami na podlagi standardov napisati pravilnik in TSG, brez da je potrebno neko dodatno preverjanje in dvom kaj točno je mišljeno.
- Sklicevanje na druge pravilnike ali akte, ki so ali pa še bodo pripravljene se je izkazalo za slabo. Velikokrat teh aktov še dolgo časa ni, ko pridejo pa vprašanje ali so napisani z mislijo na pravilnik v katerem so bili predvideni. Če se taki akti spremenijo pa je še večja zmeda. Tudi razni citati »minister naknadno predpiše«, brez da se točno ve, kaj bo notri, je slabo.
- Ugotavljamo veliko novih standardov, ki jih nimamo, menda niso še niti prevedeni, tako da podpiramo potrebo za brezplačno dostopnost vseh standardov, ki so navedeni v PURESU in TSG-1.
- Ne pozabite na časovni pritisk na uporabnike zakonodaje, obvezna uporaba PURES 2021 bo 1.1.2022. Zato ni dovolj, da je pravilnim podroben, mora biti tudi uporabnikom prijazen in razumljiv.
- Pures 2010 niti ni bil tako slab, le malo zastarel. Dalo bi se ga dalo zgolj posodobiti. S pripravo novega pravilnika, ki ima povsem drugačen koncept, so se izgubile dikcije, ki so primerne. Izgubil se je pomen mnogih izrazov, nekateri pa so brez potrebe spremenjeni, kar vodi v dodatno zmedo. Moteče pa je, da se posamezni uveljavljeni izrazi spreminjajo, recimo »faktor oblike stavbe«, ki se je prej nanašal na razmerje površina ovoja/neto ogrevana prostornina se sedaj nanaša na razmerje zunanja površina ovoja/bruto prostornina ovoja, nekaj neprimerljivega. Primerno bi bilo uporabiti drug izraz, recimo *oblikovni faktor stavbe*.
- Pogrešamo dikcijo *siva voda* in

Konkretne pripombe:

1. Predvidevamo, da je predlog pravilnika medresorsko usklajen in da so z vsebino pravilnika seznanjeni vsi deležniki, predvsem pa tudi predstavniki pristojnih ministrstev (če že niso sodelovali pri njegovi izdelavi);
2. Stran 1 . 2.čl. 6. točka - v definicijo ovoja stavbe niso vpisani niti streha niti neizolirana tla proti kleti,....
3. Stran 1 . 2.čl. 3. točka - tolmačenje celovite energetske prenove stavbe je nesmiselno in nima iste osnove kot definicija delne energetske prenove niti ni zahtevana učinkovitost stavbe po celoviti prenovi
4. Stran 1 . 2.čl. točka 4: Tekst 'pomeni izvedbo del in ukrepov, s katerimi se zagotovi energetska prenovo toplotnega ovoja stavbe in TSS' bi bilo bolje zamenjati ' pomeni izvedbo del in ukrepov, s katerimi se zagotovi predpisana energijska učinkovitost stavbe.'

5. Stran 1 . 2.čl. 4. točka - Uskladiti z definicijo celovite energetske prenove. Ker drugače tudi definicija delne energetske prenove stavbe nima smisla, koliko naj se poveča energijska učinkovitost?
6. Stran 1. 2. čl. 7. točka - ali to pomeni da, bodo vse večstanovanjske stavbe projektirane kot energetske manj zahtevne stavbe, in se ne bodo projektirale stavbe s skupno kotlovnico, eno TČ in ostalo?
7. Str. 3, tč. 31: manjka beseda »Razmernik« (slovnična napaka);
8. Str. 5, 4. čl., 2 odst.: to pomeni, da je potrebno (poleg stavbnega pohištva in fasade) energetske sanirati tudi streho in horizontalno konstrukcijo proti neogrevani kleti, ki v večini primerov nista predmet sanacije?
9. Str. 5, 3. člen vrstica 9: ta pravilnik se mora uporabljati tudi za stavbe, pokrite z napihljivimi konstrukcijami, recimo »Športna dvorana Medvode«. Pravilno bi bilo: »Stavbe iz napihljivih konstrukcij.«
- 10.Str. 5, 4. čl., 5 odst.: pomena definicije predmetnega odstavka, ki se nanaša na vgradnjo, zamenjavo ali vzdrževanje obstoječih TSS ne razumemo (niti v kakšnem obsegu in pod kakšnimi pogoji je potrebno upoštevati zahteve pravilnika, niti zakaj je navedeno, da se upošteva čas veljavnosti pravilnika;
- 11.Str. 6, 5. člen, točka 1: »Energetske nezahtevne, manj zahtevne in zahtevne stavbe« – zopet se uvaja nek nov sistem (npr. glede na trenutno definicijo je trenutno vsaka večstanovanjska stavba manj zahtevna, v kolikor imajo stanovanja neodvisne sisteme, ne glede na velikost stanovanj, po drugi strani pa malo večja enostanovanjska stavba (več kot 250 m²) spada med zahtevne)
- 12.Str. 6, 5. člen točka 2: ..., če ima vsako stanovanje ali **nestanovanjska** cona samostojni TSS ... Pisati bi moralo **stanovanjska cona**, oz. **del stavbe** oz. **energetska cona**.
- 13.Str. 7, 8. čl., 6 odst.: v katerih slovenskih standardih so specifično navedena stanja kakovosti notranjega okolja IEQ? V definiciji IEQ na 2 strani 2.čl. 14. točka definicija - IEQ z razredi **od I do IV** po standardu SIST EN 16798-1, ki definira bivalno ugodje notranjega okolja. Pa smo spet tam! Za referenčno stavbo v 6. členu je določen razred **IEQ III** (moderate), v povzetku tega standarda piše da je **IEQ II** (medium) normalni nivo.
- 14.Str 8, 9. člen, povezava ne deluje ustrezno, npr za Letališče Ljubljana niso podane pravilne vednosti hitrosti vetra, stolpec G
- 15.Str. 8, 11. čl. In str. 15, 19. čl.: ali bo določitev vseh navedenih kazalnikov ter izračun, v pravilniku kasneje navedenih karakteristik, po opisanih metodologijah, še vedno prepuščena komercialnim programom? Glede na izkušnje, ki so bile pridobljene in predstavljene pri izdelavi energetskih izkaznic, smatramo, da mora odgovorno ministrstvo zagotoviti verificirano računalniško orodje, s katerim, se bodo dokazovali omenjeni kazalniki;
- 16.Str. 10, 11. čl.: manjkata odstavka 9 in 10;
- 17.Str. 10, člen 11: Pravilniki bi morali biti pisani tako, da jih vsaj generalno razumejo vsi (ne samo strokovnjaki), posledično menim da bi bilo enačbe in druge količine potrebno vključit v TSG in ne pravilnik (tako kot je to

trenutno) ali pa jih bistveno bolj razložiti, zato da bo tudi posameznik vsaj približno razumel za kaj se gre (kar pa verjetno ni potrebno).

18.Str 12, člen 12: Pravilniki menim da bi morali biti pisani tako, da jih vsaj generalno razumejo vsi (ne samo strokovnjaki), posledično menim da bi bilo enačbe in druge količine potrebno vključiti v TSG in ne pravilnik (tako kot je to trenutno) ali pa jih bistveno bolj razložiti, zato da bo tudi posameznik vsaj približno razumel za kaj se gre (kar pa verjetno ni potrebno).

19.Str. 12, 12. čl., odst. 15: čigava obveza in na kakšen javno dostopni način, je objava zapisanih/zahtevanih navedenih podatkov?;

20.Str. 13, 13. čl.: ali veljavnost tabele prioritete rabe OVE velja ne glede na posamezne občinske odloke (tudi v zvezi s »prioriteto« rabe posameznih energentov); Kaj pa, če v, na ali ob stavbi ni nobenih sistemov ali naprav za proizvodnjo energije iz OVE, potem ni treba uporabiti OVE?

21.Str 14 čl. 14 odst 2 vrstica 1: - je za (v, na ali ob) energetske manj zahtevno ali energetske zahtevni stavbi vgrajen generator električne energije, ki izkorišča sončno ali vetrno energijo in na leto proizvede vsaj enako količino električne energije, kot je potrebna za ogrevanje **delovanje TSS** obravnavane stavbe;

22.

Pripombe zbral

Matjaž Valenčič, ZIEI

15. 09. 2021